Provtagningsanvisning Likvor, odling och direktmikroskopi - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Likvor, odling och direktmikroskopi	**Dokumentkategori:** Instruktion	**Omfattning:** Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KML	**Dokumentansvarig:** Kvalitetssamordnare KML	**Beslutsinstans:** Vårdenhetschef KML
Diarienummer: Ej tillämpligt.		**Datum för översyn:** Se giltigt t.o.m.

Odling och direktmikroskopi

Remiss	Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg: Mikrobiologi → Steril provlokal. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 2, Laboratoriemedicin Region Gävleborg) **Anamnes:** Ange om provet är taget från kateter/shunt samt misstänkt orsak till infektion (t.ex. shunt, neurokirurgiskt ingrepp, skalltrauma, annan underliggande sjukdom, immunsuppression). Uppge även antibiotikabehandling och misstanke om infektion orsakad av anaerob bakterie. **OBS!** Önskas direktmikroskopi måste detta tydligt anges på remissen. Vid misstanke om actinomykos, nocardios, brucellos, tularemi eller melioidos ska detta alltid framgå på remissen.
Provtagning	Sterilt koniskt rör med skruvlock, **artikelnummer 1159356**. Helst 2 mL i första röret vid lumbalpunktion. (Minsta provmängd 0,5-1 mL.) Desinfektera huden noggrant före provtagning.
Förvaring/transport	Provet bör snarast transporteras till laboratoriet. I väntan på transport förvaras röret i kylskåp.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk mikrobiologi, Gävle sjukhus
Referensintervall	Ej tillämpligt
Svarstid	Resultat av direktmikroskopi och positivt odlingsfynd telefonbesvaras. På lör-, sön- och helgdag ska prov lämnas på laboratoriet senast 15.00 för att direktmikroskopi ska utföras samma dag. Negativt preliminärsvar efter 2 dygn och slutsvar efter 10 dygn.
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Alla bakteriefynd art- och resistensbestäms.

Kommentarer/övrig upplysning	Direktmikroskopins känslighet anses ligga mellan 75-90 % jämfört med positivt odlingsresultat. **OBS!** Vid önskemål om analyser som meningit-PCR (virus och bakterier), bakterieserologi och frysning krävs ytterligare 1-2 rör med 1-2 mL likvor och tillhörande remisser. Se även Provtagningsanvisning Spinalvätskeanalyser
Medicinsk bakgrund/indikation	Misstänkt bakteriell meningit.

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben (Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg).

Medverkande och granskare

Provtagningsanvisning framtagen och granskad av metodansvarig samt granskad av medicinskt ansvarig.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2025-09-05	1	Nytt dokument utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok. 09-79409. Ändrar till journalsystem Cosmic och lägger till sökväg i Cosmic. Flyttat upp texten ” ***OBS!*** *Önskas direktmikroskopi måste detta anges på remissen. Direktmikroskopi kan ej utföras från odlingsflaska.”* till rubrik remiss. Uppdaterat tiden till 15.00, då prov senast måste lämnas till laboratoriet för att direktmikroskopi ska utföras samma dag.
2025-11-27	2	Tagit bort att sätta provmaterial på odlingsflaska. Ändrat minsta provmängd. Uppdaterat remissinformation och kommentarer/övrig upplysning. Lagt till artikelnummer för rör.